

دستورالعمل پذیرش و حمل جنازه

Human Remains

واحد رویه و مقررات خدمات فرودگاهی

Issue:01

نسخه: 1

Rev:00

اصلاحیه: 00

تاریخ اجرایی: شهریور 1400

❖ مطابق با نظامنامه عملیات هندلینگ زمینی GOM بخش 3

❖ AHM 333

❖ IGOM

طبق قوانین حمل و نقل هوایی بین المللی، اجساد باید قبل از حمل هوایی مومیایی شوند. حمل اجساد غیر مومیایی در پروازهای بین المللی غیرقانونی است. چرا که طبق قوانین بین المللی برای انتقال اجساد از یک کشور به کشوری دیگر، باید فرایند مومیایی کردن روی آنها صورت گیرد تا ظاهر جسد حفظ و از فساد آن جلوگیری شود.

مومیایی کردن در واقع با **وکیوم** شدن جسد در لایه های **محافظ پلاستیکی**، تابوت چوبی یا تابوت آهنی **پلمب** شده، همراه است. و با تزریق مواد شیمیایی مانند فرمالین به جسد، فساد آن برای مدتی متوقف می شود.

نکته: حمل هوایی جنازه در پروازهای داخلی بر اساس توافقات بعمل آمده بین شرکت های هواپیمایی و سازمان بهشت زهرا شرایط خاص خود را دارد که در جلوتر با جزئیات بیان گردیده است.

به طور کلی جنازه به دو صورت قابل حمل هوایی می باشد:

❖ جنازه به شکل مومیایی

✓ به علت مقررات بهداشتی و قرنطینه، ورود جنازه به اغلب کشورها دقیقاً نظارت می شود. در بیشتر مواقع مجوز قبلی باید برای ورود جنازه به کشور مقصد احراز گردد و این امر ممکن است مستلزم تشریفات خاص باشد. از این رو برای حمل محموله جنازه انجام هماهنگی های قبلی الزامی می باشد.

✓ مومیایی اجساد در پزشکی **قانونی** کمتر از نصف روز وقت می گیرد. اجساد بعد از مومیایی شدن در سردخانه نگهداری می شوند تا خانواده متوفی هماهنگی های اداری لازم را با سفارت و شرکت هواپیمایی انجام دهند. بعد از آن، جسد در جعبه های چوبی یا فلزی و یا چوبی-فلزی قرار می گیرد این جعبه بعد از **پلمب شدن** در اختیار شرکت هواپیمایی قرار می گیرد.

✓ اجساد که با این روش مومیایی می شوند، ماندگاری زیادی ندارند و فقط در حدی ماندگار می شوند که در طول پرواز فاسد نشده و مایعات بدنشان به بیرون نشت نکند.

❖ جنازه به شکل خاکستر

- ✓ جنازه به شکل خاکستر باید در ظروف محکم مخصوص خاکستر جنازه (به شکل کوزه) دارای لایه های ضربه گیر، ارسال گردد.
- ✓ داشتن گواهی سوزاندن جنازه.
- ✓ جنازه به شکل خاکستر در هر نوع هواپیما بدون نیاز به هماهنگی های قبلی قابل پذیرش می باشد.

مراحل و شرایط پذیرش جنازه (به صورت مومیایی)

قبل از پذیرش جنازه موارد ذیل باید مورد توجه قرار گیرد:

- ✓ هماهنگی های لازم با فرودگاه مقصد قبل از پذیرش انجام پذیرد.
- ✓ ذخیره (رزرو) جا برای سراسر مسیر حمل هوایی، شامل تمامی پرواز های اتصالی، باید انجام گیرد.
- ✓ بسته بندی باید برای حمل هوایی مناسب باشد.
- ✓ هنگام پذیرش جنازه باید اطمینان حاصل شود که هیچگونه نشتی یا بوی نامطبوعی از تابوت مشاهده نگردد.
- ✓ گواهی فوت بیمارستان و گواهی پزشکی قانونی باید دریافت و همراه جنازه با همان پرواز به مقصد ارسال گردد.
- ✓ از پذیرش و حمل جنازه ای که فوت آن به علت بیماری های عفونی/مسری خطرناک باشد باید ممانعت به عمل آید.
- ✓ یک پیام بار به مقصد باید ارسال شود که بیانگر تعداد جنازه ها و محل بارگیری آنها باشد. Load Message
- ✓ کد HUM در مانیفست بار در ستون مربوطه باید درج گردد.
- ✓ جنازه فقط زمانی پذیرش می شود که اسناد و مدارک درست و کامل بوده و با الزامات بسته بندی کاملاً مطابقت نماید.
- ✓ جنازه نباید در محموله های ترکیبی پذیرش شود، مگر زمانی که کل محموله حاوی جنازه باشد.

(Consolidated Shipment)

نکته: به دلیل محدودیت در وسائل سرمایشی و شرایط نگهداری شرکت هواپیمایی پارس ایر پس از هماهنگی های لازم 2 ساعت قبل از زمان پرواز جنازه را از فرستنده پذیرش می نماید.

برچسب زنی

- ✓ روی بسته بندی بیرونی جنازه باید مشخصات شناسایی از جمله نام متوفی و نیز نام و نشانی گیرنده ذکر گردد.
- ✓ از آنجاییکه جنازه باید بصورت افقی حمل و بارگیری گردد ، الصاق تگ This Side Up الزامیست.

مستند سازی

محموله های حاوی جنازه باید همراه با گواهی رسمی فوت و جنازه های (به شکل خاکستر) همراه با گواهی "سوزاندن جنازه" باشند .سایر مدارک که ممکن است مورد نیاز مقامات ایستگاه های ترانزیت ، انتقالی و مقصد باشد باید همراه محموله باشد . تمامی مدارک باید توسط وزارت بهداشت محلی و نماینده ی ایستگاه مبدأ تأیید گردد. این مدارک نباید به بسته بندی پیوست شود ، بلکه باید ضمیمه بارنامه هوایی گردد .بارنامه هوایی و مانیفست بار باید کد هندلینگ و یژ HUM را نشان دهد.

مدارک لازم جهت ارسال جنازه از سایر کشور ها به ایران

در صورت فوت اتباع ایران در خارج از کشور، بنا به درخواست بستگان متوفی و تقبل هزینه‌های مربوطه نسبت به حمل جسد به ایران، اقدامات لازم توسط نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران به عمل می‌آید. در صورتیکه بستگان متوفی در ایران سکونت داشته باشند، می‌توانند به اداره سجلات و احوال شخصیه وزارت امور خارجه مراجعه و تقاضای حمل جنازه را بنمایند.

- ✓ نزدیکان متوفی می‌توانند به استناد ماده 22 قانون ثبت احوال با در دست داشتن مدارک مربوطه به نزدیک‌ترین نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور مراجعه و نسبت به ثبت فوت اقدام نمایند.
- ✓ چنانچه یکی از نزدیکان متوفی در زمان فوت حضور داشته باشد، می‌توانند جهت تنظیم مدارک حمل هوایی تابوت سریعاً به کنسولگری ایران جهت ثبت و انتقال جنازه به ایران اقدام نمایند.
- ✓ مدارکی که برای حمل هوایی جنازه به ایران نیاز است شامل ارائه اصل گواهی فوت صادر شده از پزشکی قانونی یا بیمارستان.
- ✓ اصل گواهی فوت با ذکر دلیل از مراجع قضایی در کشور فوت شده.
- ✓ تاییدیه بهداشت کشور مبدا از سالم بودن جسد، چنانچه جنازه حاوی ویروس **هپاتیت** یا **ایدز** باشد باید مجوزهای لازم را جهت **حمل هوایی جنازه** از ایران بگیرد.
- ✓ بعد از صادر شدن بارنامه باید یک نسخه از بارنامه صادر شده را به نمایندگی جمهوری اسلامی به منظور تکمیل مدارک تحویل داده شود.
- ✓ پس از تایید مدارک و صدور بارنامه، کارت ملی و گذرنامه متوفی باطل می‌شود و سایر مجوزها و مدارک به همراه متوفی تحویل داده می‌شود.

مدارک لازم جهت ارسال جنازه از ایران به سایر کشور ها

✓ گواهی فوت توسط پزشکی قانونی به همراه ترجمه لاتین آن و تاییدیه ترجمه توسط دادگستری و وزارت امور خارجه

✓ جواز گمرکی صادر شده توسط پزشکی قانونی جهت اجازه حمل جسد

✓ پاسپورت متوفی به همراه نامه از سفارت کشور مطبوع به پلیس فرودگاه که حاوی اطلاعات فرد فوت شده می باشد.

مدارک فوق الذکر می بایست به همراه جنازه به فرودگاه آورده شده ، جنازه به قسمت بار برده شود و در ماشین حمل جنازه منتظر انجام امور فرودگاهی می ماند.

مدارک لازم جهت ارسال جنازه در داخل ایران

✓ ارائه اصل گواهی فوت صادر شده توسط پزشکی قانونی یا بیمارستان که **دلیل فوت** هم در آن ذکر شده باشد.

✓ مدارک لازم از جمله **جواز دفن و جواز حمل** با هواپیما صادره از سوی سازمان بهشت زهرا

نکته: در حمل هوایی جنازه در داخل ایران سازمان بهشت زهرا جنازه را و کیوم و در داخل تابوت های چوبی قرار داده و پلمپ کرده و دو ساعت قبل از پرواز تحویل شرکت های هواپیمایی می نماید.

الزامات هندلینگ جنازه

روشهای اجرایی زیر باید در هندلینگ جنازه مورد توجه قرار گیرد:

✓ ایستگاه پذیرش کننده باید ایستگاه مقصد و ایستگاه های در مسیر را قبل از پرواز از جزئیات پرواز و محل بارگیری مطلع سازد.

✓ بارگیری و تخلیه تابوت باید به گونه ای هماهنگ شود که در معرض دید مسافران **نباشد**.

✓ تابوت ها باید به شکل **افقی** بارگیری شوند و هرگز به صورت عمودی قرار نگیرند.

✓ جنازه هایی که به شکل خاکستر نمی باشند **نباید** در مجاورت سگ و سایر حیوانات حساس و همچنین غذاهایی که برای مصارف خوراکی به کار می روند، قرار گیرد.

✓ تابوت ها باید به عنوان اقلام سنگین تلقی شوند.

✓ تابوت باید در محل بارگیری Tie Down گردد.

✓ وزن جنازه به طور معمول بین 100 تا 120 کیلو گرم محاسبه میگردد.

✓ خلبان پرواز باید به وسیله "NOTOC" از وجود جنازه و محل بارگیری آن مطلع گردد.

✓ چنانچه پروازی که باید جنازه ها را حمل نماید، دارای تأخیری بدون تخمین باشد یا در شرایطی که توقف شبانه اعلام شود یا در صورت تغییر مسیر، زمانیکه مقررگردد بارها به پروازهای دیگر یا سایر شرکت ها منتقل شوند، جنازه در **بالا ترین اولویت** قرار خواهد داشت.

✓ به منظور جلوگیری از خطر آلودگی بارها و مواد غذایی و نیز میوه و سبزیجات، این اقلام نباید در کنار جنازه بارگیری شوند.

توجه: اجساد باید در طول پرواز، در قسمت جداگانه از چمدان ها و سایر بارها بارگیری شوند و دمای این قسمت طوری تنظیم شود که از فساد جنازه جلوگیری شود.

✓ تمامی کارکنانی که دخیل در امر هندلینگ این بارها هستند، باید کاملاً از ماهیت و الزامات هندلینگ چنین محموله هایی که از اهمیت یا ضرورت خاصی برخوردار میباشند آگاه باشند.

توجه: کارکنان بار باید پس از پذیرش محموله جنازه آن را به اطلاع واحد لود کنترل برسانند.

قوانین بهداشتی

مطابق با دستورالعمل های سازمان بهداشت جهانی در صورت نشت مایعات از جنازه موارد زیر باید اعمال گردد:

- ✓ استفاده از دستکش یک بار مصرف یا روپوش پلاستیکی
- ✓ در صورت نشت مایعات در هواپیما، از وسایل پاک کننده مخصوص هواپیما استفاده شود
- ✓ عدم استفاده از شلنگ آب یا هوا برای پاک کردن مایعات در حال نشت
- ✓ استفاده از مواد جاذب برای مایعات نشتی، تخلیه آن در کیسه های مخصوص ضد نشت **bag Biohazard**
- ✓ شستن محل با آب و مواد ضد عفونی کننده پس از برداشتن مواد جاذب
- ✓ قرار دادن دستکش در کیسه مخصوص ضد نشت
- ✓ شستن دستها با آب و صابون

جداسازی و چیدمان بارهای ویژه در ترمینال بار و انبار هواپیما

به منظور جلوگیری از هرگونه خطر آسیب دیدگی یا آلودگی بارهای ویژه از جمله جنازه از / توسط سایر بارها ، باید برای چیدمان یا انبار کردن جداسازی و تفکیک شوند. (Segregation)

به منظور رعایت نکات ایمنی و بهداشتی در چیدمان و بارگیری جنازه موارد زیر باید مورد توجه قرار گیرد:

- ✓ تخم مرغ هایی که برای مصرف انسانی می باشند نباید در انبار در مجاورت جنازه بارگیری شود.
- ✓ اعضای زنده بدن انسان و خون باید جدا از تابوت محتوی جنازه، انبار و بارگیری شود.
- ✓ میوه جات و سبزیجات به دلیل خطر جدی آلودگی نباید در مجاورت جنازه انبار و بارگیری شوند.
- ✓ مواد غذایی نباید در مجاورت جنازه یا حیوان زنده قرار گیرد.
- ✓ حیوان زنده نباید در مجاورت جنازه انبار یا بارگیری شود.

واحد رویه و مقررات خدمات فرودگاهی

لطفا در صورت هرگونه سوال یا ابهام با شماره زیر تماس حاصل فرمائید.

021-49965110